

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים



מן התלמוד

סדר קדשים,
מסכת תמיד, דף ל"ב

"מטא להווא מחווא דכוליה נשי, בעי למיעבד קרבא בהדיהו. אמרו ליה: אי קטלת לן יאמרו נשי קטל, אי קטילנא דך יאמרו מלכא דקטלוהו נשי"

מחוזא - מחוז
קטילנא - נהרוג

הסבר: התלמוד מספר שאלכסנדר מוקדון הגיע למחוז שכל תושביו היו נשים. כשרצה להילחם בהן אמרו לו שאם יהרוג אותן יאמרו עליו שאין זו גבורה להרוג נשים, ואם הן תהרגנה אותו ילעגו לו על כך שנשים הרגו אותו, ולכן לא כדאי לו להילחם בהן.

החידון העולמי הראשון של התלמוד הישראלי מאסיק לכם הבא

החידון העולמי הראשון של התלמוד הישראלי - שלב הגמר יתקיים ב"ה בתיאטרון ירושלים ביום א', י"ז בכסלו תשפ"ט 15/12/19

החידון ישודר בשידור חי



סדר קדשים | מסכת תמיד, דפים כ"ו-ל"ב
שבת חול המועד סוכות | י"ד-כ' בתשרי (13-19 לאוקטובר)

מסכת תמיד

דף כ"ו: מסכת תמיד

מסכת תמיד עוסקת בסדרי בית המקדש, והפרק הראשון שלה הוא: "בשלושה מקומות". בשלושה מקומות בבית המקדש הוצבה שמירה של כהנים. כמו כן, שמרו לזייס בעשרים ואחד מקומות נוספים סביב בית המקדש. מדוע הוצבה שמירה זו?

יש מסבירים שהשמירה נועדה לכבודו של בית המקדש.
יש מסבירים כי השמירה נועדה שלא יסיוח את הדעת מבית המקדש.
הסבר נוסף: לשומרים היה תפקיד למנוע כניסת טמאים לבית המקדש.

דף כ"ז: היכן הניחו הכהנים את הבגדים?

הכהנים שישינו בבית המקדש, לא היו רשאים ללבוש את בגדי הכהונה בשנתם, אלא המשנה אומרת שהיה עליהם להסיר את בגדי הכהונה וללבוש בגדים אחרים, ואת בגדי הכהונה הם הניחו "מתחת ראשיהם". אנו רגילים להבין ש"מתחת ראשיהם" הכוונה שהניחו את הבגדים מתחת לראש, כמו כרית, אך בתלמוד קיים דיון נרחב בעניין זה, ויש שיטות שסוברות שאסור היה להם לעשות כן באבנט, ואין פונת המשנה אלא שהניחו אותו סמוך לראש אך לא מתחת לראש.

מדוע? מפני שהאבנט עשוי מצמר ומשתים. צמר ומשתים הם שעטנז שאסור ללבוש. בכל זאת לכהנים אמר ה' ללבוש את בגדי הכהונה, כולל האבנט, ובשעת עבודתם בבית המקדש בטל איסור שעטנז. אך בליילה, כאשר אינם עובדים בבית המקדש, אין להם כל התר להניח את השעטנז מתחת לראשם ככרית.

דף כ"ח: אהבת התוכחות

התלמוד מביא מדברי חז"ל על מעלתו הגדולה של אדם שרוצה לתקן את דרכיו. **"רבי אומר: איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם? יאהב את התוכחות."**

כלומר: רבי ממליץ לאדם, שאם אדם החפץ בטובתו מוכיח אותו ומנסה להורות לו איך לתקן את דרכיו, עליו לאהוב אותו ולשמוע את דבריו, ובזכותו בָּאָה נחת רוח לעולם, וטובה ובִּרְכָּה, והרעה מסתלקת מן העולם.

על מעלתו של המוכיח את חברו לשם שמים אמר רבי שמואל בנו של נחמני, בשם רבי יונתן: **כל מי שמוכיח את חברו לשם שמים זוכה לשכון בחלקו של הקב"ה בעולם הבא, ומושכים עליו משמים חוט של חסד ורח.**

חסימים
סוכת מצילה
הפעה טובה ומתחילים
סוכת תמידי



חברותא

★ | מן ההסטוריה

ישיבת וולוז'ין

ישיבת וולוז'ין נוסדה בידי ר' חיים מוולוז'ין, תלמידו הגדול של הגר"א, בשנת תקס"ב (1802). שמה הרשמי היה "ישיבת עץ חיים", והיא זכתה לכינוי אם הישיבות. בישיבה למדו תורה ברמה גבוהה והתקיימו בה משמרות לימוד סביב השעון 24 שעות ביממה. הרבה תלמידי חכמים בולטים למדו בישיבת וולוז'ין, ביניהם ר' שמואל סלנט, ר' שמעון שקאפ, ר' חיים מברסקי, הראי"ה קוק ועוד רבים. בתקופה בה כיהן הנצי"ב כראש הישיבה, פעלו בה אגודות סתרים של חובת ציון. הישיבה נסגרה בשנת תרנ"ב (1892) בעקבות לחצי השלטונות לצמצם בלימוד התורה ולהכניס במקומו לימודי חול.



מבנה ישיבת וולוז'ין כיום, חיים 7, Wikipedia

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי -

בשכונה נהג להסתובב שנים רבות קבצן עני ולבקש נדבה לקנות אוכל. אנשים טובים נהגו לתת לו צדקה כדי שיהיה לו מה לאכול. לקראת סוכות הוא אמר לאנשים בבית הכנסת שהוא מבקש מהם כסף כי הוא רוצה לקנות אתרוג מאוד מאוד מהודר שעולה מאות שקלים. בין האנשים התנהל ויכוח.



מצד שני:

חלק מהאנשים אמרו שאם זה כל כך חשוב לו ומשמח אותו לקנות אתרוג מהודר, אז זה חלק מהצדקה. ולכן גם אם זה לא אוכל בכל זאת הם צריכים לעזור לו ולשמח אותו בדבר שעבורו הוא חשוב אפילו יותר מאוכל.



מצד אחד:

חלק מהאנשים אמרו שאדם עני כמוהו שחי מכספי צדקה ונדבה צריך לקנות בכסף הזה אוכל ולא אתרוג מהודר שעולה מאות שקלים. הוא בהחלט יכול להסתפק באתרוג כשר ופשוט ובשאר הכסף לקנות אוכל וצרכים בסיסיים אחרים.

...מה? דעתכם?



אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשותף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli.medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

♥ | על המפה | מעיין הגיחון

מעיין הגיחון נמצא ליד ירושלים ונובע מנחל קדרון. הוא נקרא כך משום שהמים מגיחים ממנו בפעילות קצובות. המעיין מוזכר כבר בתנ"ך: שלמה נמשח עליו למלך, והמלך חזקיהו חפר מנהרה שהובילה את מימיו לתוך ירושלים אל בריכת השילוח. בחג הסוכות היו שואבים מים מהגיחון ומנסכים אותם על גבי המזבח בשמחת בית השואבה.

! | יש לי מושג | ניסוח המים

במהלך חג הסוכות היו מנסכים מים על גבי המזבח בבית המקדש, בנוסף לזבחי מנחה עם הקורבנות כמו בכל השנה. מצוות ניסוח המים אינה כתובה בתורה, וחכמים למדו אותה מהתורה שבעל פה. את המים היו מביאים בכלי זהב ממעיין השילוח בתהליך גדולה, והכהן היה שופך אותם לספלים שעל גבי המזבח, משם היו זורמים ונבלעים באדמה. לכבוד מצווה זו התקיימה במקדש בחג הסוכות שמחת בית השואבה.

👤 | מי אני?

- מכנים אותי "המשורר הלאומי".
- למדתי בישיבת וולוז'ין, ועל תקופת הלימודים בה כתבתי שיר ידוע: "המתמיד".
- התרבות היהודית ושמירת השבת הציבורית היו חשובים לי.
- בין שירי הילדים המוכרים שלי: "קן לציפור", "נדנדה", "הפרח לפרפר".



לפיכך, לפיכך

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים



מלאכת לשם י'
מלאכת למוטט י'
מלאכת למוטט י'
מלאכת למוטט י'

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי הדמות במרכז הציור?
- 2 מה הקשר בין השלט וולוז'ין בחלון לדמות?
- 3 מה היה כינוייה של הדמות?
- 4 איזה ספר שקשור לתלמוד היא ערכה?



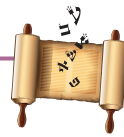
מלאכת לשם

מי אני |



- א. אני ספר שמכיל לקט של אגדות חז"ל.
- ב. ערכו אותי חיים נחמן ביאליק ויהושע רבניצקי.
- ג. האגדות שבי לקוחות ממקורות שונים ומסודרות לפי נושאים.
- ד. כמו כן, הן כתובות בעברית בשפה ברורה.

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260 ה'ת"ת	5258 ה'תרנ"ח	4900 ה'רמ"ב	4800 ה'רע"ב	4650 ה'תש"נ	4260 ה'תש"ל
2019 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לווין	1967 מלחמת ששת הימים	1948 המדינה החדשה	1947 העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים



דבר תורה

הסוכות שאנו יושבים בהן בחג, הן זכר לענני הכבוד שעשה ה' לבני ישראל כאשר יצאו ממצרים. מטרתם של העננים הללו הייתה להגן עליהם ולהוביל אותם בדרך לארץ ישראל, כמו שכתוב בספר שמות: **"וְהָיָה לַבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹמָם בְּעָנָן וּלְלַיְלָה בְּכָנָף הַדֶּהָדֶה"**, ולכן חג הסוכות מסמל את הכניסה לארץ ישראל. האופיזון, המתארחים בסוכה לאורך ימי החג, קשורים לקדושת ארץ ישראל. הראשון הוא **אברהם אבינו**, שה' הורה לו ללכת לארץ ישראל, ובכך גילה לו שיש ארץ מקודשת מכל הארצות. לאחר מכן הבטיח ה' לאברהם לתת לזרעו את הארץ הטובה הזו. גם **ליצחק וליעקב** הבטיח ה' את ירושת הארץ, ובזכות אותה ההבטחה לאבות יצאו בני ישראל ממצרים ובאו אליה. **משה ואהרן** הם אלה שהוציאו אותנו ממצרים והובילו אותנו לארץ ישראל, **ויוסף** חיבב את הארץ והשביע את בניו שיעלו את עצמותיו אליה כאשר יצאו ממצרים; ועיקר כיבוש הארץ בשלמות היה על ידי **דוד המלך**, שנלחם מלחמות ה' וזכה לכבוש את הארץ מיד אויבי ישראל. **כל שבעת הצדיקים הללו קשורים לארץ ישראל, על ידם התגלתה קדושתה, ולכן הם נכנסים לסוכה כדי שבזכותם ובאמצעות הדבקות במידותיהם נבוא גם אנחנו אל הארץ.**

סדר קדשים | מסכת תמיד, דפים כ"ט - ל"ב

דף כ"ט: באלו עצים אפשר להשתמש למזבח?

על המזבח החיצון היו מערכות אש: **"מערכה גדולה"** שעליה הוקטרו איברי התמיד ויתר הקורבנות. **מערכה עבה גחלי הקטורת** שהוקטרה בכל יום. **מערכה שנועדה לקיום אש קבועה** על המזבח, **ומערכה שבה הוקטרו איברי קורבנות** שהונחו ביום הקודם במערכה הגדולה ולא נשרפו כהוגן. **ביום הכיפורים הוסיפו מערכה נוספת** עבור גחלי הקטורת של קודש הקודשים. **באלו עצים אפשר להשתמש למערכות?** בכל סוגי העצים חוץ מאשר בעצי זית ובעצי גפן. מדוע? התלמוד מביא שני טעמים: **א.** סוג העצים האלו סופג מים ואינם מתיבשים לגמרי ולפיכך אינם בוערים היטב, ואין זה לכבוד המזבח. **ב.** מאחר שלצורך בית המקדש השתמשו בעצים רבים, אסרו את השימוש בעצי זית ובעצי גפן, כדי שלא יגרם מחסור בשמן וגביון.

דף ל': הקול שהגיע עד יריחו

הפרק השלישי, **"אמר להם הממונה"**, מתאר את סדרי עבודת בית המקדש מתחילת הבוקר. הממונה על הכהנים הורה להם לעלות למקום גבוה בבית המקדש, כדי לראות אם הגיע השחר ואפשר להקריב את קורבן תמיד של שחר. אחר כך היו פותחים את ההיכל, והמשנה מספרת שפתיחת שער ההיכל הייתה מיוחדת במינה, כי קול השער שנפתח נשמע עד העיר יריחו. יריחו ממוקמת במרחק עצום מירושלים, אם כן, איך נשמעה פתיחת השער עד יריחו? ושם הסברים אחדים במפרשים: **א.** הקול עבר לכיוון יריחו דרך המערה שבה השתמש צדקיהו המלך כשפרח מירושלים לערבוב יריחו. **ב.** מירושלים עד יריחו אין הרים שעוצרים את הקול. **ג.** היה זה נס מיוחד שנשמע הקול עד יריחו, כדי ללמד על הקדושה המיוחדת של יריחו, כי היא העיר הראשונה שנכבשה על ידי יהושע בן נון ובני ישראל.

דף ל"א: שאלותיו של אלכסנדר מוקדון

התלמוד מספר **שאלכסנדר מוקדון, הידוע גם בכינוי אלכסנדר הגדול, שאל עשר שאלות** את **"זקני הנגב"**. בין הדברים הוא שאל אותם: **מי נקרא גיבור?** השיבו לו בלשון המשנה במסכת אבות: **"איזהו גיבור - הכובש את יצרו"**. שאל אותם: **מי נקרא עשיר?** השיבו לו בלשון המשנה במסכת אבות: **"איזהו עשיר - השמח בחלקו"**. שאל אותם: **היכן עדיף לגור, בים או ביבשה?** כי המפליגים בים במקום למקום, יש להם יותר הזדמנויות לקנות סחורה ולמכור אותה. השיבו לו: **היבשה עדיפה, כי כל המפליגים בים אין דעתם מיושבת עד שהם עולים ליבשה.**

דף ל"ב: חבל מעבר להרי החושך

התלמוד ממשיך לספר את שהתרחש עם אלכסנדר מוקדון. אחרי שזקני הנגב מצאו חן בעיניו, הוא הלביש אותם בגדי ארגמן, נתן להם תכשיט זהב והתעצב עמם בענין הבא: **רצוני לכבוש את מדינת אפריקי, איזו עצה אתם יכולים לתת לי?** אמרו לו הזקנים: **אינך יכול ללכת לשם, כי המקום הזה נמצא אחרי הרים חשוכים. אמר להם המלך: התחייבתי לעצמי ללכת לשם, ולכן אמרו לי בכל זאת כיצד אעשה זאת. אמרו לו: קח חמורים לוביים, שהם חזקים, ויכולים ללכת גם בחושך, ותביא הרבה סלילים של חוט פשתן. לפני שתצא לדרך קצה אחד של החוט תקשור למשהו, למשל לסלע, ותמשיך לגלגל את הסליל לכל אורך הדרך, וכך כאשר תרצה לחזור, לא תטעה בדרךך, כי תמשיך בחוט שמתחת בדרךך הלוך, ותדע להיכן לחזור.**



מי אני?

שמי מורכב משתי מילים
שמופיעות בהלל ובתהילים
מסיבב לבמה איתי מקיפים

וביום השביעי לשמי "רבה" מוסיפים.

מי אני?

(אזכור: אלוטו)

--	--	--	--	--	--

שאלות השבוע

1. באלו עצים אפשר להשתמש למזבח?
2. היכן הניחו הכהנים את הבגדים?
3. במה עוסקת מסכת תמיד?

בין הפותרים נכונה תיעור הגרלה שבועית*
והזוכה בה יזכה בפרס איכותי.
את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת
של אותו עלון עד השעה 14:00,
למיל talmudhagrala@medison.co.il
יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.
*בפיקוח רואה חשבון

